

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. C.25.0447.N

STAD LEUVEN, vertegenwoordigd door haar college van Burgemeester en schepenen, ingeschreven bij de KBO onder het nummer 0207.521.503, met zetel te 3000 Leuven, Professor Van Overstraetenplein 1,

eiseres,

vertegenwoordigd door mr. Johan Verbist, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 2000 Antwerpen, Amerikalei 187/302, waar de eiseres woonplaats kiest,

tegen

K. V.A.,

verweerder.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het vonnis in laatste aanleg van de politierechtbank te Leuven van 11 maart 2025.

Advocaat-generaal Frederic Vroman heeft op 9 juni 2026 een schriftelijke conclusie neergelegd.

Sectievoorzitter Geert Jocqué heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Frederic Vroman heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDEL

De eiseres voert in haar verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

1. Krachtens artikel 5 Wegverkeersreglement moeten de weggebruikers de verkeerslichten, verkeersborden en wegmarkeringen in acht nemen wanneer deze regelmatig zijn naar de vorm, voldoende zichtbaar zijn en overeenkomstig de voorschriften van dit reglement zijn aangebracht.

Krachtens artikel 60.2 Wegverkeersreglement bepaalt de Vlaamse minister, bevoegd voor het mobiliteitsbeleid, de openbare werken en het vervoer, de minimum afmetingen en de bijzondere plaatsingsvoorwaarden van de verkeerstekens die niet in dit reglement zijn voorzien, evenals de manier waarop de werken en verkeersbelemmeringen moeten worden gesignaleerd.

Krachtens artikel 65.5.1 Wegverkeersreglement kan aan de verbodsborden en de borden betreffende het parkeren de zonale geldigheid worden gegeven. Hun betekenis blijft ongewijzigd.

Krachtens artikel 65.5.2 Wegverkeersreglement bepaalt de Vlaamse minister, bevoegd voor het mobiliteitsbeleid, de openbare werken en het vervoer, de verkeersborden die voor signalisatie met zonale geldigheid kunnen worden gebruikt.

Overeenkomstig artikel 68.3 Wegverkeersreglement is het bord C3, verboden toegang in beide richtingen, voor iedere bestuurder, een verbodsbord.

Krachtens artikel 6.7.1, 1°, van het ministerieel besluit van 11 oktober 1976 waarbij de minimumafmetingen en de bijzondere plaatsingsvoorwaarden van de verkeerstekens worden bepaald, kan de zonale geldigheid worden toegekend aan de verbodsborden, waaronder het verbodsbord C3.

Artikel 6.7.6 van het voormelde ministerieel besluit bepaalt dat, behalve wat de verkeersborden F4a en F4b betreft, de signalisatie met zonale geldigheid slechts voor meerdere wegen mag worden ingevoerd.

2. Uit de samenhang van de voormelde bepalingen volgt dat de verkeerstekens bedoeld bij artikel 5 Wegverkeersreglement slechts een dwingend karakter hebben voor de weggebruikers wanneer zij aangebracht zijn in overeenstemming met de plaatsingsvoorwaarden bepaald bij het ministerieel besluit van 11 oktober 1976.

Een verbodsbord C3 dat in strijd met artikel 6.7.6 van het voormelde ministerieel besluit is aangebracht doordat het verbod slechts betrekking heeft op één straat en niet op meerdere wegen, heeft bijgevolg geen dwingend karakter.

Het middel dat van een andere rechtsopvatting uitgaat, faalt naar recht.

Dictum

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eiseres tot de kosten.

Bepaalt de kosten voor de eiseres op 714,17 euro en op de som van 650 euro rolrecht verschuldigd aan de Belgische Staat.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, eerste kamer, samengesteld uit sectievoorzitter Geert Jocqué, als voorzitter, en de raadsheren Ilse Couwenberg, Sven Mosselmans, Myriam Ghyselen en Michael Traest, en in openbare rechtszitting van 4 september 2026 uitgesproken door sectievoorzitter Geert Jocqué, in aanwezigheid van advocaat-generaal Frederic Vroman, met bijstand van griffier Elien Van Isterdael.

E. Van Isterdael

M. Traest

M. Ghyselen

S. Mosselmans

I. Couwenberg

G. Jocqué

Verzoekschrift

VOORZIENING IN CASSATIE

5 VOOR: **DE STAD LEUVEN**, vertegenwoordigd door haar College van Burgemeester en Schepenen, ingeschreven in de Kruispuntbank der Ondernemingen onder het ondernemingsnummer 0207.521.503, met kantoren gevestigd te 3000 Leuven, Prof. Van Overstraetenplein 1, wettelijk vertegenwoordigd door de sanctionerend ambtenaar S. A.,

10

eiseres tot cassatie,

bijgestaan en vertegenwoordigd door ondergetekende advocaat bij het Hof van Cassatie Johan Verbist, kantoor houdend te 2000 Antwerpen, Amerikalei 187/302,

15 bij wie keuze van woonst wordt gedaan,

TEGEN: **V.A. K.,**

20 verweerder in cassatie,

2

25

* *

Aan de heer Eerste Voorzitter en de heer Voorzitter van het Hof van Cassatie,

30

Aan de Dames en Heren Raadsheren in het Hof van Cassatie,

Hooggeachte Dames en Heren,

35

Eiseres heeft de eer een vonnis aan Uw beoordeling voor te leggen dat op 11 maart 2025 ten aanzien van eiseres werd gewezen door de Politierechtbank Leuven (rolnummer 24A84).

40

NIET VERBETERDE KOPIE

FEITEN EN PROCEDUREVOORGAANDEN

- 45 Deze zaak heeft betrekking op een beslissing van de sanctionerende ambtenaar van de Stad Leuven, genomen ten aanzien van verweerder.

Deze beslissing, waarbij door de sanctionerend ambtenaar een administratieve geldboete werd opgelegd op grond van de GAS-wet van 24 juni 2013, betreft een
50 inbreuk die op 25 mei 2024 werd begaan door het voertuig waarvan verweerder de bestuurder was. Meer bepaald werd door middel van een automatisch werkend toestel vastgesteld dat het betrokken voertuig in de Parijsstraat te Leuven een verkeersbord C3 niet in acht nam.

- 55 Van deze feiten werd een proces-verbaal opgemaakt.

Het verkeersbord C3 betekent ‘verboden toegang in beide richtingen voor iedere bestuurder’. Deze inbreuk wordt eveneens beteugeld door artikel 769.19 van het gecoördineerd politiereglement van de stad Leuven.

60

De inbreuk werd door verweerder betwist doch bij beslissing van 29 juli 2024 werd dit verweer verworpen en werd het bezwaar afgewezen. Hierbij werd benadrukt dat de verkeersborden, waaronder het betrokken verkeersbord C3, werden
aangebracht in de Parijsstraat ter hoogte van en naast huisnummer 70 en 84, met
65 name aan elke toegang van voormelde zone waar het zonaal verkeersbord C3 geldt.

Verweerder tekende beroep aan tegen deze beslissing van de sanctionerend ambtenaar bij middel van een verzoekschrift, op 12 augustus 2024 ingediend ter griffie van de politierechtbank Leuven.

70

Bij vonnis gewezen op 11 maart 2025 wordt het hoger beroep van verweerder ontvankelijk en gegrond verklaard. Dienvolgens wordt de door de sanctionerend ambtenaar genomen administratieve beslissing vernietigd.

75

Eiseres wordt veroordeeld tot betaling van het rolrecht evenals de kosten van het geding, aan de zijde van verweerder begroot op € 24 bijdrage aan het begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand.

80 Tegen het tussen partijen gewezen vonnis wenst eiseres op te komen met het volgende middel tot cassatie.

NIET VERBETERDE KOPIE

85 **ENIG MIDDEL TOT CASSATIE****Geschonden wetsbepalingen**

- 90 - De artikelen 5, 60.2 en 65.5 van het Koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg (hierna ‘Wegverkeersreglement’);
- Artikel 6.7.6 van het Ministerieel besluit van 11 oktober 1976 waarbij de minimum afmetingen en de bijzondere plaatsingsvoorwaarden van de verkeerstekens worden bepaald.
- 95

Aangevochten beslissing

- 100 De appelrechter doet in het thans bestreden vonnis uitspraak over de vordering van verweerder strekkende tot de vernietiging van de door de sanctionerend ambtenaar van eiseres op 29 juli 2024 genomen administratieve beslissing.

- De appelrechter verklaart het hoger beroep van verweerder gegrond en vernietigt
- 105 de administratieve beslissing van 29 juli 2024.

Eiseres wordt veroordeeld tot betaling van het rolrecht van 50 euro en wordt verwezen in de kosten van het geding, aan de zijde van verweerder begroot op 24 euro bijdrage aan het Begrotingsfonds voor Juridische tweedelijsbijstand.

110

De beslissing van de appelrechter wordt als volgt met redenen omkleed:

“3.2. Ten gronde

115 *Uit de voorliggende dossierstukken blijkt dat er in de Parijsstraat ter hoogte van het kruispunt van de Parijsstraat met de Minderbroederstraat een verkeersbord C3 met zonale geldigheid werd aangebracht.*

Het staat niet ter discussie dat de betreffende verbodszone louter betrekking heeft op het gedeelte van de Parijsstraat vertrekkende vanaf het kruispunt met de Minderbroedersstraat tot aan het Pater Damiaanplein, zodat de signalisatie met zonale geldigheid aldus slechts voor één weg werd ingevoerd, namelijk (een gedeelte van) de Parijsstraat.

125 *Dit is niet in overeenstemming met artikel 6.7.6. van het Ministerieel besluit van 11 oktober 1976 waarbij de minimum afmetingen en de bijzondere plaatsingsvoorwaarden van de verkeerstekens worden bepaald (hierna: Ministerieel besluit van 11 oktober 1976). Vermeld artikel bepaalt immers dat, behalve wat betreft de verkeersborden F4a en F4, de signalisatie met zonale geldigheid slechts voor*
130 *meerdere wegen mag worden ingevoerd.*

Op de vraag of een overtreder de bindende kracht van een verkeersbord in rechte kan aanvechten wanneer één of meerdere van de bijzondere plaatsingsvoorwaarden van het Ministerieel besluit van 11 oktober 1976 zouden zijn miskend, moet
135 *positief worden geantwoord. Bij de beoordeling van de bindende kracht van een verkeersbord moet dit verkeersbord wel degelijk worden getoetst aan de vereisten van het Ministerieel besluit van 11 oktober 1976 (vgl. Cass.10januari 2012, RW 2013-14, afl. 18,697).*

140 *Aangezien de rechtbank in deze zaak tot de vaststelling komt dat het bovenvermelde verkeersbord C3 met zonale geldigheid niet regelmatig werd geplaatst, kan*

er ten laste van [verweerder] geen verkeersovertreding (het niet in acht nemen van dit verkeersbord C3) bewezen worden verklaard.

145 *Uit het voorgaande volgt dat het beroep van [verweerder] gegrond is.”*

(bestreden vonnis, bladzijde 3)

Grieven

150

Het bestreden vonnis van de Politierechtbank Leuven is in essentie gesteund op het feit dat het verkeersbord C3, dat met zonale geldigheid werd aangebracht aan de Parijsstraat te Leuven en door verweerder werd genegeerd, in werkelijkheid niet van toepassing was voor een gehele zone doch louter betrekking had op één
155 straat, het gedeelte van de Parijsstraat, vertrekkende vanaf het kruispunt met de Minderbroederstraat tot aan het Pater Damiaanplein.

De politierechter stelt dan ook vast dat de signalisatie met zonale geldigheid slechts voor één weg werd ingevoerd, met name de Parijsstraat.

160

Op grond van artikel 6.7.6 van het ministerieel besluit van 11 oktober 1976 waarbij de minimumafmetingen en de bijzondere plaatsingsvoorwaarden van de verkeerstekens worden bepaald, mogen signalisatieborden met zonale geldigheid slechts voor meerdere wegen worden ingevoerd.

165

De politierechter oordeelt vervolgens dat bij de beoordeling van de bindende kracht van een verkeersbord dit verkeersbord moet worden getoetst aan de vereisten van het ministerieel besluit van 11 oktober 1976. Op basis hiervan komt de politierechter tot het besluit dat het verkeersbord C3 met een zonale geldigheid

170 niet regelmatig werd geplaatst zodat geen verkeersovertreding bewezen kan worden verklaard.

Artikel 3.3° van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties bepaalt dat, in afwijking van artikel 2, §1 van deze wet de gemeenteraad in zijn reglementen en verordeningen een administratieve sanctie kan
175 voorzien voor een aantal inbreuken die bij een besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, door de Koning worden bepaald op basis van de algemene reglementen bedoeld in artikel 1, eerste lid van de Wegverkeerswet, waaronder de overtredingen van de bepalingen betreffende de verkeersborden C3, F103 en F111.

180

Het niet in acht nemen van het verkeersbord C3, wanneer deze inbreuk vastgesteld wordt door automatisch werkende toestellen, wordt beteugeld door artikel 769.19 van het gecoördineerd politiereglement van de stad Leuven.

185 Artikel 5 van het Wegverkeersreglement bepaalt: *“De weggebruikers moeten de verkeerslichten, verkeersborden en wegmarkeringen in acht nemen wanneer deze regelmatig zijn naar de vorm, voldoende zichtbaar zijn en overeenkomstig de voorschriften van dit reglement zijn aangebracht”*.

190 Artikel 60.2 van het Wegverkeersreglement bepaalt: *“De Vlaamse minister, bevoegd voor het mobiliteitsbeleid, de openbare werken en het vervoer, bepaalt de minimumafmetingen en de bijzondere plaatsingsvoorwaarden van de verkeerstekens die niet in dit reglement zijn voorzien, evenals de manier waarop de werken en verkeersbelemmeringen moeten gesignaleerd worden”*.

195

Artikel 65.5 van het Wegverkeersreglement betreft de signalisatie met zonale geldigheid. Artikel 65.5.1 bepaalt: *“Aan de verbodsborden en de borden betreffende het parkeren kan de zonale geldigheid worden gegeven. Hun betekenis blijft ongewijzigd”*.

200

Artikel 65.5.2 van het Wegverkeersreglement bepaalt: “*De Minister van Verkeerswezen bepaalt de verkeersborden die voor signalisatie met zonale geldigheid gebruikt kunnen worden*”. Artikel 65.5.3 bepaalt dat deze borden voorkomen op een bord met een witte achtergrond.

205

Overeenkomstig artikel 68.3 van het Wegverkeersreglement is het bord C3, verboden toegang, in beide richtingen, voor ieder bestuurder, een verbodsbord, waarvan derhalve zonale geldigheid kan worden gegeven.

210 Artikel 6.7.1, 1° van het ministerieel besluit van 11 oktober 1976 waarbij de minimumafmetingen en de bijzondere plaatsingsvoorwaarden van de verkeerstekens worden bepaald, bevestigt dat de zonale geldigheid kan toegekend worden aan de verbodsborden, waaronder het verbodsbord C3.

215 Artikel 6.7.6 van ditzelfde ministerieel besluit bepaalt: “*Behalve wat de verkeersborden F4a en F4b betreft, mag de signalisatie met zonale geldigheid slechts voor meerdere wegen worden ingevoerd*”.

De politierechter oordeelt in het thans bestreden vonnis dat de vraag of een overtreder de bindende kracht van een verkeersbord in rechte kan aanvechten wanneer
220 één of meerdere van de bijzondere plaatsingsvoorwaarden van het ministerieel besluit van 11 oktober 1976 zouden zijn miskend, positief moet worden beantwoord.

Het voormelde ministerieel besluit van 11 oktober 1976, en derhalve ook de bepaling van artikel 6.7.6, dat signalisatie met zonale geldigheid slechts voor meerde-
225 re wegen mag worden ingevoerd, is genomen ter uitvoering van artikel 60.2 van het Wegverkeersreglement. Dit bepaalt dat de minister van verkeerswezen onder meer de bijzondere plaatsingsvoorwaarden bepaalt van de verkeerstekens die niet in het wegverkeersreglement zijn voorzien

230

De bepaling dat signalisatie met zonale geldigheid slechts voor meerdere wegen mag worden ingevoerd kan worden beschouwd als één van de plaatsingsvoorwaarden die zich opdringen aan een zonaal verkeersbord. De politierechter stelt vast dat het verbodsbord C3 niet met een zonale geldigheid had mogen worden
235 geplaatst aangezien dit verbod enkel betrekking had op één straat, met name de Parijsstraat.

De politierechter stelt evenwel niet vast dat het invoeren van een verbod van verboden toegang aan de ingang van de betrokken straat onwettig was, enkel dat
240 zulks had dienen te gebeuren door middel van een verbodsbord zonder zonale geldigheid.

De politierechter stelt tevens vast dat de inbreuk die aan verweerder werd verweten zich concreet heeft voorgedaan bij het binnenrijden van de Parijsstraat, aan de
245 ingang waarvan het betrokken bord was geplaatst. De inbreuk heeft zich derhalve voorgedaan bij het inrijden van de “eerste” weg van de “zone”, wat bij het gebruik van een gewoon verbodsbord C3 ook verboden zou zijn geweest.

Op grond van artikel 65.5.1 van het Wegverkeersreglement hebben verbodsborden met of zonder zonale geldigheid dezelfde betekenis. Het geven van zonale
250 geldigheid aan een verbodsbord wijzigt de betekenis ervan niet.

Voor de weggebruiker die dit verbodsbord negeert kan er bij het binnenrijden van deze straat geen enkele twijfel over bestaan dat hij zulks niet vermag te doen, ongeacht of het gaat om een gewoon verbodsbord dan wel eenzelfde bord met zonale
255 geldigheid.

Uit het loutere onterechte gebruik van een verbodsbord met zonale geldigheid kan de weggebruiker die geconfronteerd wordt met dergelijk zonaal verkeersbord C3
260 geen recht ontlenen aan artikel 6.7.6 van voormeld ministerieel besluit indien de inbreuk, zoals in casu, gesitueerd is bij het binnenrijden van een zone. Ongeacht

het gebruik van een zonaal verkeersbord C3 dan wel een gewoon verkeersbord C3 wordt de inbreuk in dezelfde omstandigheden gepleegd.

265 Wanneer een zonaal verkeersbord immers, formeel in strijd met artikel 6.7.6 van het ministerieel besluit, wordt gebruikt voor een “zone” die in werkelijkheid slechts één weg beslaat, kan niet gezegd worden dat het verkeersbord C3 met zonale geldigheid onregelmatig werd geplaatst aangezien ingeval van een correcte toepassing van het ministerieel besluit een ‘gewoon’ verkeersbord C3 zou zijn geplaatst dat overeenkomstig het Wegverkeersreglement exact hetzelfde uitzicht heeft doch enkel geplaatst is op een witte achtergrond, en dezelfde betekenis zou hebben.

Het gegeven dat een zonaal verkeersbord wordt gebruikt voor slechts één weg verandert niets aan het gegeven dat de bestuurder die dit zonaal verkeersbord niet respecteert, in beginsel niet kan weten of dit zonaal verkeersbord concreet geldt voor slechts één weg of meerdere wegen.

280 Artikel 6.7.6 van het Ministerieel besluit dat bepaalt dat, behalve wat de verkeersborden F4a en F4 betreft, de signalisatie met zonale geldigheid slechts voor meerdere wegen mag worden ingevoerd, is een voorschrift dat gericht is tot de overheid en waaraan de burger geen rechten kan ontlelen behoudens, in het hier niet van toepassing zijnde geval, indien de weggebruiker in dwaling zou worden gebracht.

285 De schending van dit voorschrift tast dan ook, gelet op de ongewijzigde vorm en betekenis van het bord C3, de bindende kracht ervan niet aan.

290 Nu de politierechter oordeelt dat het verbodsbord met zonale geldigheid werd geplaatst in strijd met artikel 6.7.6 van het Ministerieel besluit van 11 oktober 1976 waarbij de minimum afmetingen en de bijzondere plaatsingsvoorwaarden van de verkeerstekens worden bepaald, niet regelmatig werd geplaatst en verweerder zich

niet diende te houden aan de overeenkomstig artikel 5 van het Wegverkeersreglement bindende kracht van het verkeersbord, zodat er geen verkeersovertreding
295 bewezen kan worden verklaard, verantwoordt hij zijn beslissing niet naar recht (schending van alle in het middel aangehaalde wetsbepalingen).

NIET VERBETERDE KOPIE

TOELICHTING

305

De politierechter verwijst in zijn vonnis naar een arrest van Uw Hof van 10 januari 2012 (RW 2013-14, 697).

310

Dit arrest had evenwel betrekking op een situatie die volgens eiseres niet vergelijkbaar is met onderhavige situatie. Immers ging het aldaar over het voorschrift van artikel 9.9.3 van voormeld ministerieel besluit dat bepaalt dat, wanneer een snelheidsbeperking wordt opgelegd buiten de bebouwde kom, het eerste verkeersbord C43 aangekondigd moet worden door een gelijkaardig verkeersbord aangevuld met een onderbord van het type Ia van bijlage 2 tot dit besluit indien het verschil tussen de maximale toegelaten snelheid en de opgelegde snelheidsbeperking meer dan 20 km/h bedraagt. Uw Hof oordeelde dat deze bepaling, die genomen is ter uitvoering van artikel 60.2 van het Wegverkeersreglement inhoudt dat, indien het verschil tussen de maximaal toegelaten snelheid en de opgelegde snelheidsbeperking meer dan 20 km/h bedraagt, de overheid de verplichting heeft het verkeersbord eerst aan te kondigen, zonder dat zij daarover enige appreciatiemogelijkheid heeft. In voormeld arrest oordeelde Uw Hof dat uit artikel 68.2 en 60.2 van het Wegverkeersreglement volgt dat *“de mogelijkheid tot aankondiging van een verkeersteken als bedoeld in artikel 68.2 en de vrije appreciatie van de overheid die deze mogelijkheid inhoudt slechts bestaan wanneer de plaatsing ervan niet bij de ter uitvoering van artikel 60.2 genomen reglementering zijn bepaald”*.

325

330

De bedoeling van een aankondiging van een verkeersbord dat een snelheidsbeperking inhoudt, is essentieel voor de verkeersveiligheid wanneer de verplichting tot snelheidsbeperking een substantiële draagwijdte heeft, zoals wanneer de snelheidsvermindering betrekking heeft op een snelheid van meer dan 20 km/h tussen de toegelaten snelheid en de opgelegde snelheidsbeperking. Het gebrek aan een in

het ministerieel besluit verplicht gestelde aankondiging van een verbodsbord kan bovendien de weggebruiker misleiden of verrassen.

335 Bovendien ging het hierbij over de vraag of een bepaald verkeersbord al dan niet verplicht dient te worden aangekondigd en niet, zoals in casu, over de vraag of een verbodsbord C3 met een bord met zonale geldigheid zijn bindende kracht verliest, terwijl een verkeersbord C3 met zonale geldigheid exact hetzelfde uitzicht heeft als een verkeersbord C3 met een niet-zonale geldigheid.

340

*

* *

345

NIET VERBETERDE KOPIE

Op deze gronden en overwegingen, besluit ondergetekende advocaat bij het Hof van Cassatie voor eiseres dat het U, hooggeachte Dames en Heren, moge behagen
350 het bestreden vonnis te vernietigen, de zaak en de partijen te verwijzen naar een andere politierechtbankrechtbank en uitspraak te doen over de kosten als naar recht.

355

Antwerpen, 13 november 2025

360

Johan Verbist

365

370

375

380

385

Bijlagen:

1. exploot van betekening aan de verwerende partij.